

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre	— — — — —	24 kor.
Félévre	— — — — —	12 .
Negyedévre	— — — — —	6 .
Egy óra	— — — — —	2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —		

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 161. szám.

Gszűrtők július 16.

A nyugdíj.

— július 16.

A végrehajtási novella multkori tárgyalása alkalmából nagy port vert föl annak a nyugdíjakra és kegydíjakra vonatkozó szakasza. Ennek a szakasznak a révén aktuálissá lett a nyugdíjügy és aktuálissá lett az angol agkori biztosítási törvényvel is, amelyet legutóbb fogadott el az angol parlament.

Különösen azonban az utóbbi törvény az, amely elmékedésre készíti az embert a mi nyugdíjellátásunk ügye fölött.

A két nyugdíjrendszer között rendkívül nagy a különbség s ez a különbség a mi rendszerünk rovására esik.

A mi nyugdíjrendszerünk szerint tudvalevőleg az államnál, a törvényhatóságoknál, egyes testületeknél és intézményeknél a tisztviselőket és alkalmazottakat már a pályakezdetén azzal kecsegtetik, hogy részére nyugdíjat, vagy kegydíjat biztosítanak s ezért a tisztviselő és az alkalmazott munkájának értékét egész életén keresztül szégyenesen, ugymondjuk fukarul honorálják.

A munkára termelt ifju, mikor pályáján elindul, szivesebben elfogadja ezt az állást, mely nyugdíjjogosultsággal jár, — egészen csekély fizetésért, semhogy olyan pályán induljon el, mely kezdettől fogva gazdag jövedelmet nyújtana neki, de nyugdíjat, vagy kegydíjat nem ígér.

Ezért van az, hogy különösen Magyarországon a szabad kereseti pályákat azok keresik csupán, akik kénytelenek, — önként, a maga jószántából talán senki sem volna ebben az országban, aki nem ragaszkodnék a fix fizetéshez, meg a nyugdíj reményéhez.

Arra perszo nem gondol a pályát kereső ifju, hogy szorgalmas munkával és kitartó takarékosággal vagyont is lehet sze-

rezni, melynek jövedelme munkaképtelenség és öregség esetén boldogabb nyugalmat teremt, mint a nyugdíj; nem gondol, mert a magyar ifjuság nem takarékoságban nevelkedik, a legszegényebb gyerek is csak a pazar életmódot ismeri és a henyé életmódot, mert ebben az országban nagyon kevés ember dolgozik, a tulnyomó többség csak a semmittevés grüppirozásával van elfoglalva.

Egészen másirányú az öreg korra való biztosítás Angliában és Franciaországban. Itt arra törekzenek, hogy minden 70 éves embernek nyugdíjjogosultsága legyen, bármiféle foglalkozásban is élt fiatal korában.

Ez a törekvés nem olyan természetű, mint a mi nyugdíjrendszerünk. Ez az állami törekvés nem az ifju ember munkaképességének és kereseti viszonyainak kizsákmányolására alapítja számításait, hanem az elagott kort tiszteli meg és azt akarja, hogy aki bármely foglalkozásban elérte azt a magas életkort, mely 70 évnél kezdődik, ne legyen kénytelen kolduskenyérre szorulni. Az angol és francia 70 éves öreg embernek hetenkint legalább is 13 korona jövedelmének kell lenni; ha kevesebb jövedelme van, ezt az állam pótolni fogja.

Az ilyen nyugdíjintézmény arra alkalmas, hogy az ifju embereket a mostani nyugdíjrendszeres állások keresésétől eltérítse és ezért humánusabb és nemzetgazdasági szempontból is célravezetőbb, mint a mi rendszerünk.

Tessék mindenkinek a saját sorsáról saját erejével gondoskodni. Ez az igazság, ez a helyes rendszer. Kaparj kurta, neked is lesz. Ha aztán megtörténik, hogy valaki előregedett, munkaképtelenné vált — ennek az eltartásáról mindnyájan kölcsönösen gondoskodni tartozunk. Erre a célra nem sajnáljuk az adót, mely mérhetlenül ke-

vesebb volna, mint az a pénz, amelyet most nyugdíjakra és kegydíjakra fizetünk, holott ennél az összegnél is sokszorosan magasabb értékmenyiséget veszítünk azáltal, hogy a nyugdíjakra támaszkodó munkaerőket cselekvésre serkenteni nem tudjuk. Az elveszett munkaerő soha meg nem érül s az a keresmény-különbség, melylyel a nyugdíjért dolgozó egyén egész életén keresztül adózott — az egész társadalom kára, mert még annak sem haszon, aki ezen a révén olcsó munkaerőhöz jutott.

A Katicze-pusztá bérbeadása.

Nagybeeskerek, július 16.

Ismeretes, hogy a Nagybeeskerek határában fekvő 1245 hold területű Katicze-pusztá bérlete most lejár. Ez a kincstár tulajdonát képező jóminőségű föld, melyet eddig magánosok birtak bérbe, igen kívánatos volt a nagybeeskereki és a környékbeli kisgazdák előtt s két oldalról is mozgalom indult meg, hogy a kincstári birtok kisgazdák kezére jusson.

Egyik oldalról a lázár földiek és zsigmondfalviak akarták megszerezni a Katicze-pusztá bérletét s képviselőjükkel ez irányban jártak is a földmivelési miniszternél deputációban.

Más oldalról Nagybeeskerek város képviselőtestülete indított akciót, hogy ez a város területén levő föld nagybeeskereki kisgazdáknak jusson.

A földmivelési miniszter most végre döntött a bérlet ügyében s mint tegnap röviden jeleztük, 37031. számú rendeletével úgy határozott, hogy a Katicze-pusztából 1045 hold nagybeeskereki kisgazdáknak, 200 hold pedig lázár földi, zsigmondfalvi és felsőmuzslyai kisgazdáknak adassék bérbe egy évre 2-5 holdas parcellákban. Mértékül azt állította föl a miniszter, hogy csak olyan kisgazdáknak adható bérbe a föld, akiknek állami adója az 50 koronát meg nem haladja.

A miniszter határozata tehát nagyrészen

A „TORONTÁL“ tárcája.

Esetek a deputációzásokról.

(A „Torontál“ eredeti tárcája.)

Közi: Menoxer Lipót.

IV. Deputáció a III. és IV. Dunaöbölzet ügyében.

Az elmúlt század 60. és 70-es éveiben a soha nem is sejtett gazdasági föllendülés, 1873-ban siralmas véget ért, korszakában itt helyt is több részvényvállalat keletkezett.

Első volt a Nagybeeskereki vontató gőzhajózási részvénytársaság. Ezt követte a Nagybeeskereki téglagyári részvénytársaság. Végül a Sorger-fele Königsdorf, Albrechtsdorf és Gizella-halmi védgátépítő és földmivelő részvénytársaság.

A két első vállalatnál az egész részvénytőke, az igazgatósági tagok egyéb vagyona, de még néhány helybeli pénzintézetnek, mint hitelezőinek jó sok pénze is eluszott.

A harmadik helyen említett vállalat keletkezéséről némelyet el kell mondani, de ezt megelőzően is jelezni kell azt, hogy mindháromnál javarészt idevaló ember, illetve vagyonbeli tehetőség, félmillió forintnál többet sirat el bennük. Azonban a több mint 30 esztendei tetszhalálban lévő, vagy életre nem jelentkezett társulat elelőtt két évvel föléledt, illetve újból törvényszerűen megalakult.

A volt határvidékek polgárosítása már a hatvanas évek végén el lett határozva. Ez azonban úgy rövidesen keresztülvihető nem volt. Az állammal, értséd katonai kincstárral meg nem állapított arányrészben, az ott lakó nép sokféle természetű és mivélési águ földet birt és haszonélvezett. Az alkotmányos rend helyreállítására törekvő magyar állam részéről természetes dolog volt az, hogy annak kincstára a határvidéki állami vagyon és jogi állapotokra igényt támasztott és érvényesíteni iparkodott.

Igy keletkezett azon viszony, hogy a közsé-

gekkel közösen birlalt területekre nézve épen úgy, mint a tisztán államiakra nézve kölcsönös befolyásban és egyetértésben a katonai hatóság, legfelsőbb fokon a közös hadügyi miniszterium és a magyar királyi pénzügyi miniszterium határoztak és intézkedtek.

Még 1869-ben el lett határozva a Duna már előbb öbölzetekbe oszlott ártereiinek védgátak által való ármentesítése és hasznosítása. Az állam ezen területeknek egy részét úgy is mint az őz községeket megilletőket, úgy is mint megváltandókat, ezeknek átadta, egy nagy részére azonban községek telepítését tervezte.

A védgátépítések javarészt a telepés községek által lettek volna emelendők.

Igy jött létre az államkincstárral és a most települni készülő Königsdorf, Albrechtsdorf és Gizellaheim községek között 1869-ben egy telepítési szerződés, amelynek alapján a 3 község legelsője a III-ik, a két utóbbi pedig a IV-ik dunai öbölzetbe lett elhelyezve. Az odatelepülés tényleg meg is történt. Albrechtsdorf községébe csupán csak magyarok, javarészt Debeljácsáról (már jó régen Torontálvásárhely), a másik két községbe németek települtek. Mindez olyan hevenyén, a jövő könnyen előállható esélyei elől annyira szemet hunyó meggondolatlansággal történt, mintha ezen területeket elsősorban a Duna, Tisza, Temes és Vízelya árviizei a világ fönnállása óta elárasztással mindég csak fenyegette és talán csak egyetlen-egyszer öntötte volna el.

A három telepés község, az államkincstár nem épen lényeges támogatásának lekötése mellett, a III. és IV. öbölzeteknek védgátakkal való eltöltését majdnem egészen saját terhére vállalta magára. Minthogy azonban pénzbeli tehetsége e célra épenséggel nem volt, anyagi munkaejeje is elégtelen, Sorger Samu, akkori törökbecsei vállalkozóval oly értelmű szerződést kötöttek, hogy ez 4400 hold területű földnek vízmentes 20 évi haszonélvezet ellenében a védgátak nagyobb, gondolom $\frac{2}{3}$ részének elkészítését magára vállalta. Azonban nevezett vállalkozónak is csak

mersze, de pénze nem volt. Így jött létre a rémhosszu elnevezésű részvénytársaság 400.000 forint alaptőkével 1870-ben.

Ugyanezen évben a védgátépítési munkák meg is indultak és a magyar kubikusok ezreitől csak úgy nyüzsgött a dunamenti árteres rét, a mely eddig csak a granicsárok ott legeltetett lábasjóságát és annak kiválóan szerb vagy román, elvéve talán tótajku pásztorait látta ott járnai. 1871-ben ezen munka folytatódott, de befejezéshez nem jutott. Azonban 1871-ről 72-re a Duna árja oly nagy lett, hogy nemcsak elárasztotta az egész III. és IV. öbölzeti területet, de még a megejtett töltésmunkálatot is majdnem nyomtalanul elmosta. Így a Sorger-fele társulatnak 50%-ig 200.000 früg tett befizetése is teljesen eluszott.

A szegény telepések mindenfelé elszéledtek, sem ezek, sem a védgátépítő társaság a munkának újból való megtételére és befejezésére képesek nem voltak. A maga hibáján kívül tönkremenésre jutott részvénytársaság, a tényleges adminisztrációt gyakorló katonai hatóságoktól fölmentését és megtett munkálataiért valamelyes kártalanítását kérte. Egyik kérvény a másikat követte úgy a közös hadügyi miniszteriumhoz, mint a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz.

Csodák-csodája lett volna, ha a deputációk küldését is igénybe nem veszik. Az eluszott községeknek a legszomorubb sorsra jutott elszéledt lakói éppen úgy, mint a tönkrement védgátépítő társaság is kértek, kérelmeztek Pancsován a németbánsági határőrezred parancsnokságánál, Temesváron a General Commandónál, amelynek élén akkor Scundier báró állott, a magyar pénzügyi és közös hadügyi miniszteriumnál.

Több ilyen deputációban vettem magam is részt. Egy alkalommal hármunkat küldtek ki éppen akkor, amikor a delegációk Budapesten üléseztek. Ez 1872-ben január vagy februárban történt. Ezen deputációzást egy 8 vagy 10 ives emlékirat előzte meg, mely a közös hadügyi miniszterhez címezve, tehát német nyelvű volt.

Nagybecskereknek juttatta a Katincze-pusztát s a lászárdiek és zsigmondfalvaiak kérését csak kis részben honorálta. A lászárdiek és zsigmondfalvaiak ugyanis 400 holdat kértek a Katincze-pusztából, de a miniszter csak 200 holdat ad nekik, de ebből még a felsőmuzslyai kiscgazdák is részesednek.

A miniszter határozata mindenestre igazságos és méltányos, mert elvégre a föld Nagybecskerek város területén van s a várost Felsőmuzslya elszakításával ért károsodásért annyi kártalanítás legalább is megilleti, hogy kiscgazdáinak nyújtassék az állam részéről mód a boldogulásra, illetőleg a mi kiscgazdáink földszüksége elégtessék ki első sorban. E mellett helyes volt a felsőmuzslyai kiscgazdákat is figyelembe venni.

A bérbeadásnál azt azonban nem lehet helyeselni, hogy a földet csak egy évre adja bérbe az állam. Az ilyen rövid bérleti idő nem kedvező a bérlőre s az illetékes tényezőknek oda kellene hatni, hogy a bérleti idő meghosszabbítsák.

A miniszter határozata szerint a föld a fentebb említett nagyságu parcellákban 1908. október elsejétől 1909. október elsejéig terjedő időre adandó bérbe árverés után, még pedig úgy, hogy előbb a két holdas parcellákat s azután az öt holdas parcellákat adják ki.

A miniszter egyidejűleg utasította az aradi jószágigazgatóság műszaki osztályát, hogy a terület parcellázási felosztása iránt intézkedjék s a műszaki osztály rögtön meg is teszi a lépéseket, úgy hogy a bérbeadásra mielőbb ki lehetesen irni az árlejtést.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 6 1/2-től kezdve délig azurak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 7 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 5-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A városi főgimnázium szertárai nyitva minden vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig.

Július 19. Az orvos-egyesület gyűlése.
Augusztus 19. Közigazg. bizottság ülése.

A torontali orvos-egyesület közgyűlése.

A torontalmegyei orvos-egyesület, mint az országos orvosi szövetség fióka, valamint az orvosok nyugdíj-egylete folyó hó 19-én délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését a megyeház nagyszobájában.

Ebben próbálkoztam meg legelőször az e nyelven való behatóbb figyelmet igénylő fogalmazással.

Ugy emlékszem, hogy nemcsak a társulat veszteségének és pusztulásának elpanaszolásával, hanem a telepek végtelen nyomorának előadásával is foglalkoztam. Ugy mondták akkor, hogy mindkét irányban a panasznak, meg orvoslásnak is ki tudtam emelni figyelemre érdemes momentumait. Ha valaki, és én magam is kíváncsi volnék ezen emlékirat újból, illetve első előadására az újból megalakult társaság irattárában ennek saját kezem írási fogalmazványa megvan, amit csak azért említek, mert talán némi korrajzi értéke lehet. Pontosan nem emlékszem, kik is voltak akkor küldöttségi társaim, nevetek nem emlétek, de Pestre érve, az egyiknek vissza Beeskerekre, a másiknak Bécsbe kellett utaznia.

Igy magamra maradván, az akkori magyar pénzügyi miniszternél, Kerkapoly Károlynál kihallgatást nyertem. A miniszter a kihallgatást felette rövidre fogta és arra nézve, hogy két döntő helyen az előadók által sejtetni engedett elintézés mikorra várható, és hogy valamennyire kedvező lesz-e a kérelmezőkre nézve, a válasz a begombolkodottnál valamivel több, majdnem rideg volt. De mert nem az általános kihallgatás alkalmával ment végbe fogadtatásom, a nagyesszű, nagy tudású és nagy karakterű miniszter kegyesen megengedte azt, hogy a fennforgó ügyről, a szokottnál többet, mondjuk fölvilágosítóan is beszélhessek.

Az akkori történeti följegyzései szerint Kerkapoly Károly nem volt éppen a legszerencsésebb kezű pénzügyi miniszter. De úgy van az minálunk is, hogy „En France rien ne reussie que le succes”, meg másrészt „Gouverner ce prévoir”.

Még sok dolga nézve nem értünk el a későbbi tisztán látó utókorig; de akkor is csak az összehasonlító művellet vezethet az igazság megközelítéséhez.

Bár reményben meggyöngyölve, meggyőző modor hijján kellemes hangulatba nem jutva is,

— **A főgimnáziumból.** Megirtuk már, hogy a nagybecskereki főgimnáziumnál megüresedett latin és tornatanári állásra a főgimnáziumi bizottság pályázatot irt ki. A pályázat a mai napon lejárt s a tornatanári állásra 3, a latin tanári állásra pedig 5 pályázat érkezett be, a melyek felett legközelebb fog dönteni a főgimnáziumi bizottság.

— **Tűzoltótanfolyam Nagybecskereken.** A torontalmegyei tűzoltó-szövetség, mint ismeretes, az idén tűzoltótanfolyamot szándékozik rendezni, amelyen azután a tűzoltók alapos és szakszerű oktatásban részesülnek. A tanfolyamot azonban csak oly esetben volna érdemes megtartani, ha arra legalább is 30 jelentkező akad. A jelentkezések már megindultak, még pedig szép eredménnyel, amennyiben már eddig is 29 jelentkezés érkezett be s így a tanfolyamot minden valószínűség szerint e hó 24-én meg is fogják nyitni. A tanfolyamot Szabó Gyula, az országos tűzoltó-szövetség előadója fogja vezetni, aki e célból rövid idő múlva már le is fog jönni Nagybecskerekre.

— **A csendőrség köréből.** Kleiner Gyula nagybecskereki csendőrszázados tegnap elutazott Zombolyára, hogy szemlélt tartson az ottani csendőrszázados felett. A százados ez alkalommal a zombolyai szakaszhoz tartozó őrsöket is meg fogja vizsgálni.

— **A baja-bátaszéki vasuti hid.** A baja-bátaszéki vasuti hid földmunkáiból eddig mintegy 800.000 m³ teljesítetett, ami az előirányzott mennyiség mintegy 90 százalékának felel meg. A nagy Dunahid parti és mederpillérei ugyszólván készek, az ártéri nyílások egy részének vas-szerkezete befejeztetett; a nagy Dunahid a középső nyílásainak szerelő állványait cölöpözik. Munkában vannak még a kisebb hidak falazási munkái. Az összes teljesítmény az előirányzott munkák mintegy 60 százaléka. A munkálatok határideje 1909. évi október 1.

— **Nyilvános köszönet.** A nagybecskereki római katolikus árvaház-egyletnek Gaspárovics Lajos ur 10 koronát és Müller Ilona urölgy 2 koronát adományozott. A szives adományokért e helyütt is hálás köszönetet mond az egylet elnöksége.

— **Kófaragó továbbképző tanfolyam.** A budapesti m. kir. állami felső építő-iskolában (Budapest, VII. ker. Thököly-ut 74. sz. a.) 1908. évi november hó 3-án, — mint az igazgatóság közli — kófaragó továbbképző tanfolyam címen egy, két öthónapos téli felére terjedő esti tanfolyam nyílik meg. A beírás október 15-től 31-ig történik; a tanítás évenként november 3-tól március hó végéig tart. A tanfolyam célja: kófaragó segédeknek és mestereknek alkalmat adni arra, hogy a műhelyekben tanultakon kívül még azokat az ismereteket is elsajátíthassák, amelyekre a jól szakképzett kófaragó iparosnak szüksége van, hogy megbízható és jó munkát

végezhesen. A tanítás tárgyai a) általános érdektű tárgyak: számtan, mértan, szerkesztő és ábrázoló mértan; b) szaktárgyak: építési encyclopédia és rajz, alaktan és alakitani rajz, betűírás, építő anyagok tana, kömetszészta s a hozzátartozó rajz, költségvetés és könyvvitel. A tanfolyam befejeztével a tanulók a tanfolyam elvégzését tanusító bizonyítványt kapnak. A tanfolyamra felvételnél kófaragó segédek és mesterek, akik az írás és számolás elemeiben jártasok. A belépni szándékozónak erkölcsi bizonyítványt - foglalkozásukról munkakönyvet vagy a munkas adónak a bizonyítványát kell bemutatniok. A beírás díj felvélenként 1 korona, a tandíj szintén felvélenként 10 korona. Megkeresésre bővebb felvilágosítást ad a felső építő ipariskola igazgatósága.

— **Turinszky Tódor elfogatása.** Lapunk keddi számában rövidesen már közöltük azt a hírt, hogy a nagybecskereki szerb takarékpénztár sikkasztóját, Turinszky Tódort Ribarszka-banban, egy szerbiai fürdőhelyen elfogták. Az elfogatásról most egy újabb verzió kering. Megbízható forrásból ugyanis most arról értesülünk, hogy Turinszkyt nem Ribarszka-banban, hanem Belgrádban fogták el. Sztaity Milán nagybecskereki kocsmáros e hír szerint ugyanis Sztajanov Vászta ugyancsak itteni kovácsmester társaságában a Péter és Pál ünnepekre leutaztak Belgrádba s ott egy kávéházban észrevették Turinszkyt, aki egy szomszédos asztalnál ült. A két ember nyomban felismerte Turinszkyt s az egyik közülök elég hangosan meg is jegyezte:

— Nézd csak, hisz ott ül a mi Turinszkyunk! E névre azután figyelmes lett egy a közelben ülő másik uri ember is, aki beszélgetésbe ereszkedett a két becskereki s akiről később kitént, hogy a titkos rendőrség embere s akinek az intézkedésére azután le is tartóztatták Turinszkyt, aki e hírforrás szerint azonnal beismerő vallomást is tett. A kiadatási eljárás már folyamatban van.

— **Nagy tűz.** Nagy tűz volt tegnapelőtt Gyertyámos községben. Tegnapelőtt délután ugyanis kigyuladt Klós z-testvérek ottani birtokosok tanyáján egy buzakazal, amely a mellette lévő két kisebb kazallal és a cséplőgéppel együtt csakhamar porrá égett. A tüzet csak reggelre tudták eloltani. A kárt közel huszezer koronára becsülik, amely azonban a biztosított összegből megtérül.

— **Amateur-fényképezésnek!** Általánosan elismert kitűnő szalon és uti fényképezési készülek, felülmulhatatlan minőségű pillanat kéz apparátusok, valamint mindenféle fényképezési részek Moll A. cégnél (Bécs, Tuchlauben 8. cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. — Ezen üzletág alapított 1854-ben. — Kívánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

jól esett nekem az, hogy hazánknak egy nagyesszű, mindenki által mint nagy jellem méltatott férfial előtt állhattam, ennek föl fogásába, eszjárásába bepillanthattam, egy nagy emberre való visszaemlékezhetést kiolthatatlanul magamba foglalhattam és máig megőrizhettem.

Egymagamra maradván, kiküldetésem második, nekem sokkal nehezebbnek tetsző felére kellett gondolnom. Ez a közös hadügyi miniszternél nyerendő kihallgatás lett volna. Hogy megtudjam, mikor és miként lesz lehetséges, átmentem Budára, ahol a kir. várak melléképületében az u. n. „Stöckel-Gebäude”-jában a miniszter, báró Kuhn Ferenc tábornagy lakott.

Ezen lakásrészhez érve, bejelentettem magamat a tábornagy segédtisztjénél, ki akkor egy vezérkari százados, báró Ambrózy volt. Jó omennek tartottam, hogy kívánságom előadásában mindjárt magyar szóra foghattam. Nagy sajnálatomra azonban a báró urtól azt tudtam meg, hogy a tábornagy aznap reggel több napra Bécsbe utazott. Akkoriban még nem ment naponta egynél több gyorsvonat, így tehát az esteli vonattal mentem a miniszter után Bécsbe.

Mikorra a közös hadügyi miniszterium épületébe, a k. u. k. Reichskriegsministeriumba mehettam, már délfelé járt. Negyven éven át sok közjogi sérelem hangoztatása, ezek körül megvívott sok elkeseredett harccal szemben és ennek dacára ezen közjogilag hamis és törvénytelen fölírás az épületen még ma is sértetlenül megvan. Ha nagyobb dolgokról kisebbekre is szabad következtetni, akkor ha nem is helyes, de mivel nem akadt eddig valaki, ki erre nyilvánosan utalt, még kevésbé olyan, ki ezen illetékesen, vagy kötelességszerűen változtatott volna, eltűrhető az, hogy itt Nagybecskereken, a város tulajdonát képező laktanyán még ma is csak ilyen fölírás van: „K. u. k. Kronprinz Rudolf Kaserne”.

A közös hadügyi miniszteriumban előzetesen a Gränz Domainen osztályfőnökhöz, König ezredeshez mentem, a legnagyobb előzékenység-

gel és jóakarattal fogadott és az említett emlékirat figyelmes átolvasásáról tett tanúságot, nemcsak, hanem méltatandónak ítélte a társaság kártalanítási kérelmét. Azonban itt nagy sajnálatomra azt is megtudtam, hogy a miniszter még aznap délután ismét visszautazik Budára és így nála kihallgatáshoz nem juthatok. Ha már Bécsben voltam, itt széjjel is néztem, hiszen, hogy egyebet se mondjak, elsőrendű élvezet volt az udvari opera és Burg-színházba elmenni. Három nap múltán ismét visszakerültem Budapestre.

Tél lévén, 8 és 9 óra között reggel ismét ellátogattam a Stöckel-Gebäude azon folyosójára, melyen báró Kuhn tábornagy lakott.

A folyosón egy jöképű német emberrel találkoztam, kit én a miniszter szolgálatahoz tartozónak ítéltam. Csakugyan a miniszter komornyikja volt. Közöltem vele, hogy a segédtiszt, báró Ambrózy százados urral szeretnék beszélni, egy a tábornagy urnál nyerendő kihallgatás iránt. A segédtiszt azonban távol volt.

A komornyik tölem megkérdezve, hogy ki és mi járatban vagyok, azt mondtam, nem lesz itt szükség sok audiencia kérésre, az excellenciás ur épen reggelizik és én ő nála azonnal be fogom jelenteni, ami meg is történt.

Rövid néhány perc múlva a kedves komornyik azon üzenettel jött ki, hogy az excellenciás ur azonnal maga elé bocsájt, lehet, úgy üzentette, hogy kéret magához, de ezt már egész biztosan nem mondhatom, nehogy hivalkodásnak, magyarul mondva anázgolásnak vegyék, habár azon igazán meggyőző, mondhatnám előzékeny fogadtatás és elbánás, melyélen részesülni szerencsés voltam, ilyen üzenettel teljesen összhangban állana.

A közös hadügyi miniszter, báró Kuhn Ferenc tábornagy akkor mintegy 55-56 éves, férfiereje teljében álló derék és imponáló katonai alak volt. Azon felette előzékeny modor, mellyel fogadott és megengedte, hogy a tönkre jutott társaság, a nem sikerült és siralmas véget ért telepítés ügyét elődadhassam, azt bizonyítja,

Irodalom, művészet.

* **Rendnek muszáj lenni.** Az Uránia-színház tegnap este mutatta be Nagybecskerekben egyik legnépszerűbb darabját, amelyet „Rendnek muszáj lenni” címmel irtak meg a szerzők: Székely Vladimir, Geguss Daniel és Huszár János. A darab változatos és kitűnő képek kíséretében ismerteti a rend történetét, intézményeit, nevezetesen a rendőrséget, úgy a magyart, mint a külföldieket, sőt az exotikus rendőrségeket is. Bevezetésül elmondja a múlt idők rendjét, azután áttér a mai rendre, majd bemutatja a bűnök viágát, sötét és derűs részleteivel együttesen. A vetített képeket igen jó mozgóképek tarkítják s végül pedig elvonult előttünk a dános rémtett története minden részletével, a bűnösökkel, a nyomozással stb. A darab szövege tiszta, egyszerű, úgy, hogy mindenki könnyen élvezheti. Sajnos, hogy a színházat csak kevesen látogatták, pedig az Uránia darabok megérdemlik a nagyobb érdeklődést.

* **Az Uránia-színház** ma este utolsó előadásul Ráth Istvánnak az „Élet komédiája” című érdekes darabját mutatja be. A darab erkölceseket és a modern humort tárgyalja színes vetített és mozgó fényképek kíséretében.

TÁVIRATOK.

A miniszterelnök Petrozsényban.

Budapest, július 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Petrozsényból sürgönyzik, Wekerle Sándor miniszterelnök Szt. József államtitkár társaságában ma Petrozsényba érkezett s megtekintette ott az ujonnan vásárolt állami vasműveket. Szt. József viszont egyáltalán megnézte az arad-petrozsényi vasút második sínpárának lerakási munkálatait. A miniszterelnök és Szt. József Petrozsényból Vulkánba mentek, hogy megtekintsék az ottani pírész-gyárat. A miniszterelnök és az államtitkár holnap térnek vissza Budapestre.

A belügyminiszter utja.

Budapest, július 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Andrassy Gyula gróf belügyminiszter, aki vasárnap utazott el Londonból, holnap érkezik vissza Budapestre.

A szász képviselők köréből.

Budapest, július 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egyes reggeli lapok mai

hogy a nyílteszű, szívét-lelkét melegítő tartó ember, sokra, a legmagasabbra is vihethi nemcsak rangban, de ami evvel nem mindég összeforrott, tudás és modorban is.

Ennek fényes tanujele volt a közös hadügyi miniszter, ki katonai pályáját a legelső fokon kezdte. Egyik életéről forrás, amelyet okom van hitelesnek tartani, róla azt mondja, hogy fölfelé nyílt, ahol helye volt, szókimondó, vele egyenlőkkel lekötözött és megnyerő, a kisebbekkel szemben hozzáférhető és jóságos szokott lenni. Bátorágát és körültekintését az arra hivatottak mindenkor elismerték.

A tábornagynagy, bár reggelijét még egészen el nem költötte volt, de egy hozzá közel álló karosszékre való leüléssel kínált meg.

Egy jó félóra telhetett el, amíg ezen kihallgatás, amelynek határát én találtam meg, véget ért. Nemcsak a nagy urnak irántan tanúsított, soha nem várt mértékű kegyes jósága, de a tölem nyert felvilágosításból kifolyólag, az igazságos megoldást kilátásba helyezésével, és örök és hálás emlékekkel öríztem meg ezen kihallgatást.

1874. vagy 75-ben, a volt határörvidéki területnek teljes polgárosításakor a hosszú nevű társaság részére 1007 hold terület lett kihalasítva 20 vizmentes évi használatra. Azóta vagy 34 év telt és ebben csak 1 év volt vizmentes.

Ilyen arányhoz mérten 646 év kell még ahhoz, hogy a társaság a teljes hasznélvezetékhez eljusson, ha csak a jóságos Isten a vízjárta esztendő számát nem apasztja, avagy a Magyar Állam (nem az ilyen nevű napilap) a III. és IV. dunai öblöt elöltetését megvalósítja.

Az állam dolgainak intézőjéhez való deputálásban még részt vennék, de magam ezt indítványozni nem akarom, mert a magam ilyen indítványaitól sikert nem várok. A jóságos Istenhez való deputálást csak imába foglalom, oda személyesen csak az ő kegyes meghívására fogok elmenni és ott beszámolni.

számukban azt a hirt irták, hogy a szász képviselők a napokban Nagyszebenben értekezletet tartanak, hogy a politikai helyzet dolgában állást foglaljanak. Ezt a közleményt most Brassóból teljesen megcáfolják. A cáfolat kerekén kijelenti, hogy egyáltalában nem volt és nincs is tervbe véve semmiféle szász képviselői értekezlet, mert a szász képviselők állásfoglalására egyáltalán nincs ok.

Főispán változás.

Budapest, július 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Politikai körökben eredő hírek szerint a hivatalos lap legközelebbi száma közölni fogja Csillag József árvamegyei főispán felmentését, akinek helyébe e forrás szerint Bulla György alispánt nevezik ki.

Elégtétel a horvát bánnak.

Budapest, július 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Záraból sürgönyzik, a dalmát helytartóság szigorú vizsgálatot indított amiatt, hogy Knininben Rauch Pál báró horvát bánt inzultálták. Azonkívül azt is mondja a jelentés, hogy az osztrák kormány sajnálkozását fejezte ki a bánnak a történetek fölött.

A román miniszterelnök Bécsben.

Budapest, július 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Sturdza román miniszterelnök Karlsbadba utaztában ma odaérkezett. A román miniszterelnök a délelőtt folyamán meglátogatta Aehrenthal közös külügyminisztert, mivel hosszabb ideig tanácskozott.

Hir szerint a két államférfi a román kereskedelmi szerződés ügyéről s a macedóniai kérdéstről tárgyalt.

A huszvizsgálat rendezése.

Budapest, július 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Darányi Ignác földművelésügyi miniszter ma küldötte szét a törvényhatóságokhoz a huszvizsgálat egységes rendezéséről szóló körrendeletét. A rendelet augusztus elsején lép életbe.

Kisiklott vonat.

Budapest, július 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Serajevóból sürgönyzik, a Bród felé menő postavonat kisiklott. A kisiklás következtében számosan megsebesültek s több koci összezúzódott.

Nyári tüzek.

Budapest, július 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Abaujszántóról jelentik, Ráska községben tegnap tűt ütött ki, mely 15 házat és számos gazdasági épületet hamvasztott el.

Egy makói jelentés szerint Mezőkovácsházán is volt nagyobb tűz, mely főleg nagyobb mennyiségű gabonát pusztított el.

A népszínház ügye.

Budapest, július 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A népszínház tagjainak sorából ötven tagu küldöttség tisztelt Rózsavölgyi alpolgármesternél és kérte őt, hogy a főváros segítsen súlyos helyzetükön. Az alpolgármester sajnálkozását fejezte ki, hogy nem nyújthat segítséget s azt tanácsolta, hogy kérjenek segítséget a kultuszminisztertől.

Határidő-üzlet.

Budapest, július 16. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (októberre 1908.) . . . 22.— — —
Rozs (októberre 1908.) . . . 18.56 — —
Zab (októberre 1908.) . . . 16.68 — —
Tengeri (augusztusra) . . . 14.48 — —
Tengeri (új, októberre) . . . 15.14 — —

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Torontálvármegye allspánjától.

18913/908. sz.

643-1.1

Versenyárgyalási hirdetés.

A törökkanizsai közkórház ujonnan átalakított pavillonjának berendezése engedélyeztetvén, a szükséges cikkek beszerzése céljából folyó évi július hó 31-én déli 1/2 órákor versenyárgyalást tartok Nagybecskerekben a megyeszékház épületében levő

hivatalos helyiségben, melyen az ajánlattevők és igazolt képviselők megjelenhetnek.

Felhívom ennél fogva mindazokat, akik ezen versenyárgyaláson részt venni akarnak, hogy zárt írásbeli ajánlataikat az általuk ajánlatba hozott összeg 5%-ának, mint bánatpénznek a nagybecskereki m. kir. adóhivatalnál történt letételéről szóló hivatalos nyugtával is felszerelve folyó évi július hó 31-ének déli 12 órájáig nálam nyujtsák be.

Távirati, utó, elkészített és a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlat a 83.000/907. sz. belügyminiszteri rendelet mellékletét képező minta-ajánlati lapon, mely egy koronás bélyeggel látandó el, adandó be.

Szállítandók lesznek a következő cikkek:

1. Fehérneműek.

60 drb 78/58 cm. vankos-ciha fehér vászonból.
60 drb 250/150 cm. fehér vászonlepedő.
30 „ 130 cm. hosszú női vászoning.
40 „ tarka férfi ing.
40 „ fehér férfi alsónadrág.
60 „ 50/118 cm. törülköző.
60 „ zsebkendő.
40 pár harisnya fehér haraszt pamutból.
20 darab evőeszköz-törő ruha.

2. Ruhákneműek.

5 drb női ruha nyári, rékli és szoknya.
15 „ férfi öltöny nyári, kabát s nadrág.
15 drb férfi öltöny téli, komplett.
20 „ sildes sapka.

3. Kárpitos munka.

20 drb lószőrvánkos 1 1/2 kgr. lószőrrel, 75/50 cm.
20 drb lószőrderékajl 3 rész 10 és 1/2 kgr. lószőrrel.

4. Gyapjú áru.

20 drb 170/120 cm. fehér téli pokróc.
20 „ 170/120 cm. fehér nyári pokróc.

5. Vasbutor.

20 drb vaságy sodronybetéttel és fejtáblával, feketére festve, 190/95 cm. vörös kereszt minta, erős tömör vasból, a fejrész telített, a láb rész rácsozott erős alkotmány.
1 drb mosdóasztal vasból, mosdótál, korsó és szappantartóval.

6. Fabutor.

1 drb ruhaszekrény puha fából, barnára festve, kettős rekesszel, kettős ajtó és kettős zárral.

1 drb ruhapolc.
2 „ faszék kemény fából.
2 „ 3 m. hosszú, barnára festett fapad.

1 „ 300/120 cm. asztal barnára festve, evőeszközök elhelyezésére 15 fiókkal.
1 drb 150/100 cm. barnára festett asztal 2 fiókkal és zárral.

2 drb ételhordó fatálca, barnára festett

7. Üveges áruk.

4 drb állólámpa.
2 „ vizespalack.
4 „ üvegpohár.
1 „ kézi lámpa.
20 „ kicsi kézi tükör.

8. Bádigos munkák.

3 drb kályha elé való pléhtálca.
3 „ személtlapát.
2 „ bádigos veder.
20 „ cinkeztet ivópohár.
20 „ cinkeztet és fedővel ellátott ételcsészé.

3 drb cinkeztet vagy email vizeskancsó.

9. Vasbutor.

4 drb köpöladá (hygienie).
2 „ gyufatartó.
3 „ köszénkanál.
3 „ parázskaparó.
3 „ tűzilapát.
20 „ jobb minőségű evőkanál.
20 „ „ „ evőkés.
20 „ „ „ evővilla.
1 „ vaskályha, Perpetuum, folyton

égy, szabályozható salgótarjáni gépgyárból.
20 drb köpöcsésze fedővel (email.)

A szállítási hely: a törökkanizsai kórház gondnoki hivatala. Szállítási határidő a szerződés megkezdésétől számított 4 hét.

Ezen szállításra egészen és csoportonként külön is lehet ajánlatot tenni.

Az ajánlat egységárakban teendő meg.

A zárt ajánlat következő felirattal látandó el: „Ajánlat a törökkanizsai kórház berendezésére az 18.913/1908. alispáni számra“.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. Magamnak és a törvényhatósági bizottságnak fenntartom a szabad választás jogát az ajánlatok között.

A szállítandó cikkek hazai anyagból hazai munkások által hazai gyárban (műhelyben) készültek kell, hogy legyenek.

Csoportonkénti külön ajánlatok esetén a csoport-cikkek szállítása elkülönítve is ki fog adni.

Ismeretlen cégek szállító képességüket és megbízhatóságukat kereskedelmi és iparkamarai bizonylattal kötelesek igazolni.

A szállított áruk átvételét igazoló kórház jegyzék alapján a vételárat 8 nap alatt utalványozom.

Egyéb feltételek nálam a hivatalos órák alatt tudhatók meg.

Nagybecskerek, 1908. július hó 14-én.

Jankó,
alispán.

„RÓZSA-SZÁLLODA“

nagy kerthelyiségében
vasárnap, 1908. évi július
hó 19-én a szegedi honvéd-
zenekar

hangversenyt

tart este fél 9 órai kezdettel.

:: Belépő-díj 60 fillér. ::

648-3.1

Kiadó lakás.

A Kinizsy-utca 6. szám
alatt (az izraelita-temp-
lommal szemben) egy 3
szoba és mellékhelyiségek-
ből álló lakás aug. 1-étől kiadó.

628-3.3

Irodai gyakornok kerestetik!

Kereskedelmi iskolát végzett előnyben részesül. Magyar és német ajánlatok

Strasser és König
céghez Nagybecskerekre küldendők.

647-2.1

Az aradi m. kir. államjósággazgatóságtól.

17.639/1908. szám.

640-2.2

Árverési hirdetmény.

Az alább felsorolt bértárgyak haszonbérbeadása végett az alább megnevezett helyeken és napokon, felsőbb jóváhagyás fentartásával, nyilvános versenytárgyalás fog tartatni, melyen egy szó, mint írásbeli ajánlatok tehetők. Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, mely összeget ajánlattevők az árverés megkezdése előtt letenni tartoznak. A zárt írásbeli ajánlatok 1 korona bélyeggel ellátva, lepecsételve, kellő felirattal és az előirt bánatpénzzel felszerelve, az árverés megkezdéséig az árverés megtartásával megbízott hivatalhoz, vagy az árverést megelőzőleg 3 nappal alulirt állami jósággazgatósághoz is beadhatók. Ezen ajánlatokban a megajánlott évi haszonbér nemcsak számokkal, hanem betűvel is tisztán érthetően kiírandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverés feltételeit ismeri s azoknak magát feltétlenül aláveti. A szó és írásbeli ajánlattevők kívánatra igazolni tartoznak vagyoni állásukat és bérleti képességüket. Oly kincstár-bérlet, kik haszonbéri hátralebb vannak, továbbá, kik csőd, gyámság, illetőleg gondnokság alatt állanak, vagy akik nyereségvágyból eredő büntetést elítéltek, az árverésben részt nem vehetnek. Elkészett, valamint utóajánlatok semmi szín alatt sem fognak figyelembe vétetni. A haszonbéri feltételek azon helyeken, hol az árverés tartatni fog, megtekinthetők.

Haszonbérbe adatni fognak:

Folyó szám	Helyiség, melyben a bértárgy fekszik	A bértárgy megnevezése	Kiterjedés		A bérlet kezdete	Bértartam vége	Évenkénti kikiáltási ár	
			hold	□-öl			K.	f.
I. A kincstári ispánságnál Magyar-Pécskán 1908. évi augusztus hó 6-án d. e. 9 órakor.								
1	Zimándujfalu	Szt. leányfalvi ev. ref. tanító kegyad. földje	5	—	1908. X/1.	1914. IX/30.	204	—
2	"	Szt. leányfalvi r.-kath. tanító kegyad. földje	5	—	1908. X/1.	1914. IX/30.	204	—
3	Almáskamarás	Jegyzői kegyad. föld	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	475	—
4	Tóthánhegyes	10. sz. visszavett telepföld	14	357	1908. X/1.	1909. IX/30.	815	—
5	"	10/2. sz. két feltelep	4	1550	1908. X/1.	1909. IX/30.	209	—
6	Pitvaros	27. sz. visszavett telepföld	7	101	1908. X/1.	1909. IX/30.	250	—
7	Ambrozfalva	27. sz. visszavett telepföld	12	376	1908. X/1.	1909. IX/30.	500	—
II. Kincstári ispánságnál Temesvár (Józsefváros) 1908. évi augusztus hó 7-én d. e. 9 órakor.								
1	Opaticza	Erdőirtás	32	96	1908. X/1.	1914. IX/30.	1410	—
2	"	"	29	1044	1908. X/1.	1914. IX/30.	1320	—
3	"	"	20	—	1908. X/1.	1914. IX/30.	690	—
III. A kincstári ispánságnál Temesrékason 1908. évi augusztus hó 9-én d. e. 9 órakor.								
1	Sziklás	Sziklási gör. kath. papi kegyad. föld	10	—	1908. X/1.	1910. IX/30.	411	—
IV. A kincstári ispánságnál Nagybecskerekén 1908. évi augusztus hó 12-én d. e. 9 órakor.								
1	Nozsor	Holt Tisza kanyarulatbeli föld	40	—	1909. I/1.	1911. IX/30.	436	—
2	"	Tiszai halászat	—	—	1909. I/1.	1914. XII/31.	440	—
3	Titel	Volt telekkönyvi épület	—	—	1908. X/1.	1911. IX/30.	252	—
4	Felsőmuzslya	Szlatinai föld	404	221	1908. IX/1.	1914. IX/30.	6020	—
5	"	Tiszai halászati jog	—	—	1909. I/1.	1914. XII/31.	600	—
V. A kincstári ispánságnál Pancsován 1908. évi augusztus hó 11-én d. e. 9 órakor.								
1	Deliblát	Réti föld	1416	193	1908. X/1.	1909. IX/30.	1600	—
2	Deliblát	Brza-Verbai dunai halászat	—	—	1909. I/1.	1914. XII/31.	2000	—
3	Gálya	Réti föld	1868	1369	1908. X/1.	1909. IX/30.	1870	—
4	Temeskubin	Réti föld	1605	1048	1908. X/1.	1909. IX/30.	1285	—
5	"	Vad. jog a VIII. öblötbeli kincst. földre	—	—	1908. IX/1.	1914. XII/31.	210	—
6	Borcsa-gizellahaim	IV. öbl. réti föld	1172	741	1908. X/1.	1914. IX/30.	1970	—
7	"	Cservenkai előtér	265	675	1908. X/1.	1914. IX/30.	1600	—
8	"	Réti föld	137	1092	1908. X/1.	1914. IX/30.	1511	—
9	"	Szefkerini 7. sz. halászati jog	—	—	1909. I/1.	1914. XII/31.	200	—
10	"	Szefkerini 18. sz. halászati jog	—	—	1909. I/1.	1914. XII/31.	1400	—
11	Czrepája	Duna zátony műhüaufel	99	853	1908. X/1.	1914. IX/30.	1000	—
12	Glogon	IV. öbl. Temes előtér	115	1477	1908. X/1.	1914. IX/30.	735	—
13	Lajosfalva	Duna előtér és zátony	264	1160	1908. X/1.	1914. IX/30.	2600	—
14	Oppova	IV. öbl. Duna előtér	173	351	1908. X/1.	1914. IX/30.	340	—
15	"	29. Vizella 10. sz. halászati jog	—	—	1909. I/1.	1914. XII/31.	4035	—
16	Pancsova	III., IV., V. öblötbeli vadászati jog	—	—	1908. IX/1.	1914. IX/30.	270	—
17	Szefkerin	Dominális föld	759	233	1908. X/1.	1914. IX/30.	1025	—
18	Révaujfalva	IV. öbl. réti föld	34	931	1908. X/1.	1914. IX/30.	560	—
19	Almás	31. sz. halászati jog	—	—	1909. I/1.	1914. XII/31.	807	—
20	"	Halászati jog Alibégtől Schleburáig	—	—	1909. I/1.	1914. XII/31.	422	—
VI. A kincstári ispánságnál Lugoson 1908. évi augusztus hó 12-én d. e. 9 órakor.								
1	Huszárrét	Lugoson Huszárrét	6	—	1908. X/1.	1914. IX/30.	246	—
2	Szilha	Irtásokból kihasított terület	150	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	1166	—
VII. A kincstári telepkezelőségnél Lugoson 1908. évi augusztus hó 12-én d. e. 10 órakor.								
1	Klicsova	Vágás föld	285	1374	1908. X/1.	1909. IX/30.	20	—
2	Valealunga	"	684	866	1908. X/1.	1909. IX/30.	20	—
3	"	"	38	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	20	—
4	Kezeres	"	438	400	1908. X/1.	1909. IX/30.	20	—
5	Szuszány	A) tag vágás föld	130	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	20	—
6	"	B) " " " "	12	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	20	—
7	Szilha	Vágásföld	182	1338	1908. X/1.	1909. IX/30.	20	—
VIII. A kincstári telepkezelőségnél Bálmozson 1908. évi augusztus hó 13-án d. e. 9 órakor.								
1	Babsa	Gizellafalvai, sziklási, hissiási szántóföldek	543	450	1908. X/1.	1909. IX/30.	15483	—
2	Kuttina	Szántóföldek	72	800	1908. X/1.	1909. IX/30.	755	—
3	Sztancsófalva	Andrásvölgyi községi föld I.	11	731	1908. X/1.	1909. IX/30.	360	—
4	"	Ligetvölgyi lelkész föld	45	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	1355	—
5	"	Ligetvölgyi kántor föld	11	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	305	—
6	"	Ligetvölgyi községi föld	8	885	1908. X/1.	1909. IX/30.	225	—
IX. A kincstári telepkezelőségnél Facseten 1908. évi augusztus hó 14-én d. e. 9 órakor.								
1	Rakitta	35. sz. vágás terület	73	960	1908. X/1.	1911. IX/30.	370	—
2	"	Legelő terület	237	1280	1908. X/1.	1911. IX/30.	478	—
X. A kincstári telepkezelőségnél Mosonozán 1908. évi augusztus hó 8-án d. e. 9 órakor.								
1	Mosnicza	Üres belsőség 306. és 307. sz.	34	—	1908. X/1.	1914. IX/30.	952	—
2	"	Vörös csárda föld	31	455	1908. X/1.	1909. IX/30.	707	—
3	"	Munkás telepföld 2541.	10	43	1908. X/1.	1909. IX/30.	325	—
4	"	Munkás telepföld 164-173-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	305	—
5	"	" 174-183-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	331	—
6	"	" 184-193-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	322	—
7	"	" 194-203-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	333	—
8	"	" 204-213-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	326	—
9	"	" 214-223-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	327	—
10	"	" 224-233-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	323	—
11	"	" 234-243-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	301	—
12	"	" 244-253-ig	10	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	301	—
13	"	XII. tagbéli föld	15	1185	1908. X/1.	1909. IX/30.	426	—
14	"	Ritu drakulni	57	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	1300	—
15	"	Artéri területek	35	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	752	—
16	"	Sárta 2581. sz.	156	1272	1908. X/1.	1909. IX/30.	2635	—
17	"	I., II. tagbéli letarolt erdőföld 4-4 holdas parcelláinkint	112	1235	1908. X/1.	1909. IX/30.	910	—
18	"	IV. tagbéli letarolt erdőföld 10-10 holdas parcelláinkint	95	1492	1908. X/1.	1909. IX/30.	775	—
XI. A kincstári telepkezelőségnél Sztancsófalván 1908. évi augusztus hó 10-én d. e. 9 órakor.								
1	Sztancsófalva	Bükkösi 1. sz. gazd. telep	25	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	350	—
2	"	" 2. " " "	24	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	780	—
3	"	" 3. " " "	24	—	1908. X/1.	1909. IX/30.	864	—
4	"	Ligetvölgyi osztatlan terület	13	30	1908. X/1.	1909. IX/30.	360	—
5	"	Barkási beltelek terület	81	488	1908. X/1.	1909. IX/30.	1863	—

Arad, 1908. évi július hó 1-én.

(Utányomás nem díjazatik.)

M. KIR. ÁLLAMJÓSÁGGAZGATÓSÁG.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskerekén.